

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samråd D (alm. del) IFU

Hvornår: 8. april 2025 kl. 15.00

DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål:

Hvad er ministerens holdning til, at Udlændinge- og Integrationsministeriet undlader at foretage en grundig efterprøvelse af ansøgers statsborgerskabsforhold, når de søger om dansk statsborgerskab som statsløse, herunder hvorfor ministeriet ikke inddrager relevante myndigheder i ansøgernes oprindelseslande for at sikre, at de reelt er statsløse, inden der tildeles dansk statsborgerskab? Kan ministeren samtidig forklare, hvilken konkret kontrol der foretages i disse sager, og hvordan ministeriet sikrer, at personer ikke fejlagtigt registreres som statsløse og tildeles dansk statsborgerskab uden dokumentation, og vil ministeren endelig forsikre Folketinget om, at ingen registreres som statsløse uden først at have fremlagt et officielt dokumenteret afslag fra de relevante myndigheder i det land, hvor ansøgeren har en statsborgerretlig tilknytning?

8. april 2025

Sags nr. 2025 - 2339
Akt-id 3110041

Tale:

Tak for spørgsmålet.

Når ministeriet behandler en ansøgning om dansk statsborgerskab efter de særlige regler for visse statsløse født i Danmark, foretager ministeriet altid en grundig undersøgelse af den pågældendes statsborgerretlige forhold.

Undersøgelsen bygger på de oplysninger, som fremgår af selve ansøgningsskemaet og de tilhørende bilag, registreringerne i udlændingemyndighedernes sagsbehandlingssystemer, CPR og baggrundsoplysninger om nationalitetslovgivningen i de lande, hvor ansøgeren kan have statsborgerskab.

Hvis ministeriet i sin undersøgelse kan konstatere, at ansøgeren ikke er statsløs, kan ansøgeren selvsagt ikke optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse efter de særlige regler for statsløse. Tilsvarende gælder, hvis ansøgeren ikke tilvejebringer de oplysninger, som er nødvendige til konstateringen af, om ansøgeren kan optages på lovforslag om indfødsrets meddelelse som statsløs.

I denne forbindelse er det værd at bemærke, at ca. 90 pct. af ministeriets afslag på ansøgninger efter de særlige regler for statsløse født i Danmark er begrundet med, at ansøgeren ikke er statsløs.

Det viser i min optik, at ministeriet foretager en grundig undersøgelse af, om ansøgerne rent faktisk er statsløse.

Hvis der opstår tvivl om ansøgers statsborgerretlige forhold, f.eks. fordi ansøgeren er registeret som statsløs i CPR og samtidig er registreret med en given nationalitet i udlændingemyndighedernes systemer, anmoder ministeriet Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) om at foretage en vurdering af ansøgerens statsborgerretlige forhold.

Det skyldes, at det er styrelserne, som har kompetencen til at fastlægge en udlændings identitet, herunder statsborgerretlige forhold. Det følger af udlændingeloven.

Styrelserne fastlægger udlændingens identitet ud fra de konkrete oplysninger og dokumenter i sagen samt baggrundsoplysninger om nationalitetslovgivningen i de lande, hvor udlændingen kan have statsborgerskab.

Hvis en ansøger angiver at være statsløs, og dette ikke understøttes af oplysningerne i sagen eller baggrundsoplysningerne, bliver den pågældende anmodet om at indsende dokumentation for, at vedkommende har søgt om og fået afslag på statsborgerskab i oprindelseslandet.

For så vidt angår asylansøgere kan det dog ikke kræves, at de retter henvendelse til myndighederne i deres oprindelseslande f.eks. med henblik på at indhente identitetsdokumenter.

Hvis det ikke er muligt at fastlægge udlændingens identitet, kan vedkommende i sidste ende få afslag på opholdstilladelse med dén begrundelse.

Spørgsmålet om, hvorvidt en person er statsløs, bliver altså afdækket grundigt allerede i forbindelse med behandlingen af ansøgning om opholdstilladelse, som jo i sagens natur går forud for behandlingen af en ansøgning om dansk statsborgerskab.

Og ministeriet anmoder som sagt styrelserne om at genvurdere en ansøgers statsborgerretlige forhold, hvis der opstår tvivl om rigtigheden af den hidtidige vurdering.

Jeg mener, at det er fornuftigt, at det er ansøgerens ansvar at oplyse sin egen sag både i styrelserne og i ministeriet. Hvis bevisbyrden var omvendt, ville det medføre mere bureaukrati og yderligere sagsbehandlingsskridt.

Desuden vil det ikke være muligt at håndhæve en praksis, hvor myndighederne i ansøgernes oprindelseslande indrages, fordi langt hovedparten af de statsløse i Danmark er anerkendte flygtninge eller familiesammenført til en flygtning.

Der kan aldrig udstedes en garanti for, at der ikke kan ske fejl i forbindelse med sagsbehandlingen, eller at der ikke er ansøgere, der forsøger at snyde sig til statsborgerskab ved f.eks. at oplyse forkert nationalitet. I så fald vil statsborgerskabet efter omstændighederne kunne frakendes ved dom på baggrund af svig.

Tak for ordet.